

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 595

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 6 august 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 314 din 28 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice	2–4
Decizia nr. 434 din 9 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice	4–6
Decizia nr. 440 din 9 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	7–8
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
595. — Hotărâre privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2015—2016, precum și domeniile de studii universitare de doctorat din cadrul instituțiilor de învățământ superior	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 10 din 25 mai 2015 (Completul competent să judece recursul în interesul legii)	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 314

din 28 aprilie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice

Daniel Marius Morar	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Marcela-Liliana Vlădilă, Sorina-Florina Ciobanu, Camelia-Antoaneta Gheorghită, Gabriela Iliescu, Gabriela Filip, Marian Slav și Nicoleta Cristina Vaida în Dosarul nr. 42.422/3/2012 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 222D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc autorii excepției și părțile Ministerul Justiției, Curtea de Apel București și Ministerul Finanțelor Publice, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 438D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții de lege, excepție ridicată de Gheorghe Popa în Dosarul nr. 42.411/3/2011 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

4. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, lipsind partea Inspectoratul de Stat în Construcții. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 222D/2015 și nr. 438D/2015, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

6. Autorul excepției și reprezentantul Ministerului Public nu se opun conexării dosarelor.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 438D/2015 la Dosarul nr. 222D/2015, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. În acest sens, susține că dispozițiile de lege criticate sunt retroactive și au un caracter discriminatoriu, creând o diferență de tratament juridic nejustificată între persoanele care au beneficiat de acordarea premiului anul pe anul 2010 și cele cărora nu le-a mai fost acordat acest premiu.

9. Reprezentantul Ministerul Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care arată că sporurile salariale nu reprezintă drepturi fundamentale, legiuitorul fiind liber să stabilească condițiile acordării acestor drepturi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

10. Prin Încheierea din 13 decembrie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 42411/3/2011, și Sentința civilă nr. 5.771 din 15 mai 2014, pronunțată în Dosarul nr. 42.422/3/2012, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice.** Excepția a fost ridicată de Marcela-Liliana Vlădilă, Sorina-Florina Ciobanu, Camelia-Antoaneta Gheorghită, Gabriela Iliescu, Gabriela Filip, Marian Slav, Nicoleta Cristina Vaida și Gheorghe Popa, cu prilejul soluționării unor acțiuni civile având ca obiect drepturi bănești.

11. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt contrare principiului constituțional al neretroactivității legii civile. În acest sens, arată că art. 25 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice a prevăzut acordarea celui de-al treisprezecelea salariu pentru anul 2010. Aceste dispoziții de lege au fost abrogate prin art. 39 lit. w) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice. De asemenea, prin art. 8 din Legea nr. 285/2010 s-a prevăzut în mod expres că sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011. Or, susțin că dreptul de a încasa premiul anual aferent anului 2010 era deja câștigat, chiar dacă plata era amânată până în luna ianuarie 2011. Astfel, legile care au abrogat posibilitatea acordării celui de-al treisprezecelea salariu au intrat în vigoare ulterior perioadei prevăzute pentru acordarea acestui drept, având, astfel, efecte retroactive.

12. Totodată, autorii excepției consideră că sunt încălcate și prevederile art. 20 din Constituție prin raportare la prevederile art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, drepturile salariale, inclusiv premiile, reprezintă concepte asimilate bunurilor mobile. Astfel, lipsirea de dreptul de a mai primi vreodată sumele de bani aferente unui drept câștigat reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate.

13. În continuare, invocă Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă și amintesc jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și concluziile Comisiei Europene cu privire la obligația judecătorului național de a înlătura din oficiu aplicarea unei reglementări interne sau a deciziilor Curții Constituționale care sunt contrare dreptului Uniunii (Cauza C-310/10).

14. De asemenea, în critica de neconstituționalitate se arată că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010 sunt discriminatorii, întrucât creează o diferență de tratament juridic nejustificată între persoanele cărora li s-a acordat premiul anual până în

decembrie 2010 și cei cărora nu li s-a acordat acest drept până la data arătată.

15. În egală măsură se arată că sunt încălcate prevederile art. 41 alin. (5) din Constituție, întrucât, potrivit preambulului Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 și art. 1 alin. (1) și (2) din această ordonanță, în urma reorganizării unor instituții finanțate integral din venituri proprii trebuia să fie păstrate drepturile salariale negociate prin contractele colective de muncă. Or, dreptul la premiul anual era prevăzut în aceste contracte.

16. În sfârșit, autorii excepției susțin că sunt încălcate și prevederile art. 41, art. 124 și art. 125 din Constituție.

17. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale**, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, arată că dispozițiile de lege criticate nu încalcă prevederile constituționale invocate de autorii excepției.

18. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

19. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției prezent, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

20. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

21. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010, dispoziții potrivit cărora „*Sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011, acestea fiind avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, potrivit prevederilor prezentei legi.*”

22. Curtea reține că Legea nr. 285/2010 reglementează, după cum indică însuși titlul său, salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, având deci aplicabilitate limitată doar în anul 2011. În legătură cu examinarea unor texte de lege ce nu mai sunt în vigoare, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, a statuat că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Așadar, deși dispozițiile de lege supuse examinării nu se mai încadrează în fondul activ al legislației, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității acestora, având în vedere că raportul juridic născut între angajați și angajator nu s-a stins în privința acordării premiului anual pe 2010, odată cu plata lunară a salariului în cursul anului 2011, tocmai din cauza faptului că angajații contestă, potrivit legii, o eventuală neexecutare de către angajator a obligației sale privind premiul anual pe 2010, ceea ce califică situația în care se află autorii excepției ca fiind o *facta pendentia*.

23. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile de lege criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, ale

art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, ale art. 124 privind înfăptuirea justiției și ale art. 125 privind statutul judecătorilor. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la protecția proprietății, ale art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului privind dreptul de proprietate, ale art. 15 din Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 180 din 19 iulie 2000, și ale art. 17 din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 303 din 2 decembrie 2000.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate au mai fost analizate sub aspectul conformității lor cu prevederile constituționale și internaționale invocate în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 115 din 9 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 230 din 5 aprilie 2012, Curtea a reținut că sporurile, premiile și alte stimulente acordate demnitarilor și altor salariați prin acte normative reprezintă drepturi salariale suplimentare, iar nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție. Legiuitorul este în drept să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula. Așadar, nu se poate vorbi despre drepturi fundamentale atunci când se reclamă încetarea acordării unui astfel de stimulent sau drept salarial suplimentar cum este premiul anual, așa încât nu este incident art. 41 din Constituție, care garantează salariaților dreptul la salariu.

25. Curtea a mai reținut că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010, prin conținutul lor normativ, nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii.

26. Analizând criticile formulate în raport cu dispozițiile Directivei 2000/78/CE, Curtea, prin Decizia nr. 115 din 9 februarie 2012, a observat că nu se pune problema generării unei stări de discriminare sub aspectul încadrării în muncă și al ocupării forței de muncă, astfel că Directiva 2000/78/CE nu are incidență în cauză. În plus, această directivă este transpusă în planul legislației interne prin Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 166 din 7 martie 2014, autorii excepției având posibilitatea invocării acestui act normativ în fața instanței de judecată investite cu soluționarea cauzei.

27. În ceea ce privește jurisprudența europeană invocată, Curtea Constituțională a reținut că, prin Hotărârea din 7 iulie 2011 — *Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești împotriva Ștefan Agafitei și alții*, pronunțată în Cauza C-310/10, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a soluționat o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, cerere formulată de Curtea de Apel Bacău și respinsă ca inadmisibilă. Curtea de la Luxemburg a subliniat, cu acel prilej, că nici art. 15 din Directiva 2000/43/CE și nici art. 17 din Directiva 2000/78/CE — texte pe care Curtea a fost solicitată a le interpreta — nu conțin drept criteriu de discriminare, și deci de aplicare a unor sancțiuni de către statul membru, criteriul categoriei socioprofesionale; totodată, cu

privire la relația dintre instanța națională și Curtea Constituțională, abordată sub aspectul efectelor deciziilor Curții Constituționale, instanța europeană a afirmat, în realitate, că „...nu este posibil (...), fără a fi încălcată repartizarea competențelor între Uniune și statele sale membre, să se confere supremație normei respective a Dreptului Uniunii în raport cu normele interne de rang superior, care ar impune, într-o astfel de situație, înlăturarea aplicării respectivei norme de drept național sau a interpretării date acesteia [de către instanța de contencios constituțional — n.n.]” (paragraful 47).

28. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, considerentele și soluția deciziei amintite își păstrează valabilitatea.

31. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marcela-Liliana Vlădilă, Sorina-Florina Ciobanu, Camelia-Antoaneta Gheorghită, Gabriela Iliescu, Gabriela Filip, Marian Slav și Nicoleta Cristina Vaida, respectiv de Gheorghe Popa în dosarele nr. 42.422/3/2012 și 42.411/3/2011 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 aprilie 2015.

PREȘEDINTE,

DANIEL MARIUS MORAR

Magistrat-asistent,

Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 434

din 9 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător

Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri

publice, excepție ridicată de Vasile Smeu în Dosarul nr. 6.230/99/2014 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 1.253D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a transmis la dosar note scrise prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat asupra acesteia, amintind, în acest sens, Decizia nr. 257 din 20 martie 2012. Arată că prevederile de lege criticate se aplică în egală măsură întregului sector bugetar și că nu se poate vorbi despre încălcarea unui drept fundamental atunci când se reclamă încetarea acordării unui astfel de stimulent. De asemenea, precizează că art. 8 din Legea nr. 285/2010 nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 3 noiembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 6.230/99/2014, **Tribunalul Iași — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice**, excepție ridicată de Vasile Smeu într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de obligare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a celui de pe lângă Curtea de Apel Bacău și a celui de pe lângă Tribunalul Neamț la plata premiului anual aferent anului 2010.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia precizează că premiul anual corespunzător anului 2010 reprezintă un drept câștigat, de vreme ce dispozițiile care îl reglementau erau în vigoare la data de 31 decembrie 2010, acest premiu convenindu-se pentru activitatea profesională desfășurată pe parcursul întregului an 2010, chiar dacă sumele de bani se acordă, în concret, potrivit legii, începând cu luna ianuarie a anului următor. Este vorba, așadar, despre un raport juridic născut sub legea veche, care nu și-a epuizat toate efectele juridice, astfel că legea nouă nu poate abroga efectul juridic nerealizat. Arată că, din Decizia Curții Constituționale nr. 115 din 9 februarie 2012 și din Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 21/2013 pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, în sensul că premiul anual pe anul 2010 ar fi fost inclus în majorarea salarială de 15% prevăzută a se aplica de la 1 ianuarie 2011, rezultă că dreptul la acest premiu există, dar legiuitorul a eșalonat plata sa începând cu luna ianuarie 2011 întrucât s-a stabilit o altă modalitate de plată, premiul fiind inclus în majorările salariale stabilite pentru anul 2011. Susține că această modalitate de plată este neconstituțională, încălcând principiul nediscriminării. Aceasta, deoarece premiul va fi plătit doar persoanelor care continuă să lucreze și în anul 2011 la același angajator, dar nu și celor pentru care se schimbă

angajatorul sau al căror raport de muncă încetează în 2010 prin pensionare sau demisie. Precizează, în ceea ce îl privește, că raportul său de muncă cu Ministerul Public a încetat în februarie 2011, când a fost numit judecător. Susține că se încalcă și art. 44 din Constituție care garantează dreptul de proprietate privată, pentru că aplicarea textului de lege criticat conduce la o confiscare a primei corespunzătoare anului 2010. Arată că premiul anual pe 2010 reprezintă o creanță certă, lichidă și exigibilă, pe care angajatul o are asupra angajatorului public și care constituie un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Consideră că dispozițiile de lege criticate prevăd o modalitate neconstituțională prin care statul urmează să își execute această obligație financiară, fiind afectate cuantumul și întinderea acestei creanțe.

7. **Tribunalul Iași — Secția I civilă** consideră că textul de lege criticat nu încalcă prevederile Constituției invocate de autorul excepției, întrucât veniturile de natură salarială ale personalului bugetar se stabilesc numai prin lege, eliminarea celui de-al treisprezecelea salariu având ca temei criza economică, restrângerea fiind proporțională cu scopul urmărit, iar măsura fiind aplicată în mod nediscriminatoriu.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010, care au următoarea redactare: „*Sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011, acestea fiind avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, potrivit prevederilor prezentei legi*”.

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textul de lege criticat contravine dispozițiilor din Legea fundamentală cuprinse la art. 16 alin. (1) și (2) care statuează cu privire la egalitatea în fața legii și a autorităților publice și stabilește că nimeni nu este mai presus de lege și la art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată. De asemenea, se invocă și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitor la protecția proprietății private.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, din însuși titlul actului normativ menționat, rezultă că

Legea nr. 285/2010 a avut aplicabilitate limitată în timp, doar pentru anul 2011. În legătură cu examinarea unor texte de lege ce nu mai sunt în vigoare, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Prin urmare, deși dispozițiile de lege supuse examinării nu mai fac parte din fondul activ al legislației, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității acestora, având în vedere că autorul excepției revendică tocmai sumele care i s-ar fi cuvenit cu titlul de premiu anual pentru anul 2010.

14. Prevederile art. 8 din Legea nr. 285/2010 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare celor formulate și în cauza de față. În jurisprudența dezvoltată în această materie, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate având acest obiect, exemplificative în acest sens fiind Decizia nr. 115 din 9 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 230 din 5 aprilie 2012, sau Decizia nr. 658 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 10 din 7 ianuarie 2015. Prin această din urmă decizie (paragraful 18), Curtea a reținut că sporurile, premiile și alte stimulente acordate demnitarilor și altor salariați prin diverse acte normative reprezintă drepturi salariale suplimentare, iar nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție. De asemenea, Curtea a considerat că legiuitorul este în drept să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula. Așadar, nu se poate vorbi despre drepturi fundamentale atunci când se reclamă încetarea acordării unui astfel de stimulent sau drept salarial suplimentar cum este premiul anual.

15. Totodată, prin Decizia nr. 170 din 19 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 22 mai 2015, cu privire la încălcarea art. 1 privind protecția

proprietății private din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea a observat, (paragraful 27), că instanța europeană de contencios al drepturilor omului a reținut că statul este în măsură să stabilească ce beneficii trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat (a se vedea, de exemplu, Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23). Astfel, prin modificări legislative corespunzătoare, statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii. În același sens este și Decizia de inadmisibilitate din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele conexe nr. 44.232/11 și nr. 44.605/11 *Felicia Mihăieș împotriva României și Adrian Gavril Senteș împotriva României*, paragrafele 15 și 19, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a amintit că, datorită unei cunoașteri directe a propriei societăți și a necesităților acesteia, autoritățile naționale se află, în principiu, într-o poziție mai adecvată decât instanța internațională pentru a stabili ce anume este „de utilitate publică”. În consecință, în cadrul mecanismului de protecție creat de Convenție, este de competența acestora să se pronunțe primele cu privire la existența unei probleme de interes general. Considerând normal ca legiuitorul să dispună de o mare libertate în conducerea unei politici economice și sociale, Curtea de la Strasbourg a precizat că respectă modul în care acesta percepe imperatiile „utilității publice”, cu excepția cazului în care raționamentul său se dovedește în mod vădit lipsit de orice temei rezonabil (paragraful 19).

16. Totodată, prin Decizia nr. 257 din 20 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 16 mai 2012, Curtea a constatat că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010, prin conținutul lor normativ, nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii.

17. Întrucât în cauză nu au intervenit elemente noi, cele statuate în jurisprudența amintită își mențin valabilitatea și în cauza de față, excepția de neconstituționalitate urmând să fie respinsă ca neîntemeiată.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vasile Smeu în Dosarul nr. 6.230/99/2014 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Iași — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 9 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 440

din 9 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169 alin. (6)
din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Doru Ovidiu Constantin în Dosarul nr. 3.626/118/2013 al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 506D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc autorul excepției și partea Casa Județeană de Pensii Constanța, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 542 din 15 octombrie 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 10 martie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 3.626/118/2013, **Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de Doru Ovidiu Constantin cu prilejul soluționării apelului civil declarat împotriva Sentinței civile nr. 4.627 din 16 decembrie 2013, pronunțată de Tribunalul Constanța în Dosarul nr. 3626/118/2013, având ca obiect recalcularea pensiei.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate, care prevăd majorarea punctajului de pensie în cazul persoanelor înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, pentru perioadele realizate în condiții deosebite de muncă, dar nu și pentru cele realizate în condiții speciale, sunt discriminatorii.

6. **Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă** nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

A sesizat în cauză Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 169 alin. (3) raportat la art. 169 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, respectiv a dispozițiilor art. 169 alin. (6) raportat la art. 100 din Legea nr. 263/2010, în sensul de a se stabili dacă persoanele pensionate în perioada 1 aprilie 2001—1 ianuarie 2011 și, în special, în perioada 1 aprilie 2001—2 noiembrie 2008 beneficiază de majorarea cu 50% a punctajului anual pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții speciale după 1 aprilie 2001.

7. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului**, invocând Decizia Curții Constituționale nr. 542 din 15 octombrie 2014, arată că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele de vedere solicitate asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții potrivit cărora „*Prevederile art. 100 lit. a), referitoare la majorarea punctajului pentru perioadele realizate în condiții deosebite de muncă după data de 1 aprilie 2001, se aplică și persoanelor înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a prezentei legi.*”

12. Autorul excepției consideră că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art. 16 din Constituție referitor la egalitatea în drepturi.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea

pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 169 alin. (3) raportat la art. 169 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, respectiv a dispozițiilor art. 169 alin. (6) raportat la art. 100 din Legea nr. 263/2010, în sensul de a se stabili dacă persoanele pensionate în perioada 1 aprilie 2001—1 ianuarie 2011 și, în special, în perioada 1 aprilie 2001—2 noiembrie 2008 beneficiază de majorarea cu 50% a punctajului anual pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții speciale după 1 aprilie 2001. Prin Decizia nr. 1 din 19 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 9 martie 2015, și care a fost pronunțată în Dosarul nr. 12/1/2014/HP/C, Înalta Curte de Casație de Justiție — Completul specializat pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis în parte sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă și a stabilit că „art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că nu se acordă majorarea cu 50% a punctajului anual persoanelor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale de muncă după data de 1 aprilie 2001 și înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.” Prin aceeași decizie a respins ca inadmisibilă sesizarea privind interpretarea dispozițiilor art. 169 alin. (3) raportat la art. 169 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, respectiv interpretarea textelor de lege vizând persoanele pensionate în perioada 1 aprilie 2001—2 noiembrie 2008.

14. Dacă cele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 1 din 19 ianuarie 2015 au avut în vedere modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010, cu privire la constituționalitatea acestui text de lege Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 542 din 15 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 11 decembrie 2014, paragrafele 22—28, în care a reținut, în esență, că Legea nr. 263/2010

instituie o reglementare mai puțin favorabilă sub aspectul condițiilor de pensionare pentru persoanele care au lucrat în condiții speciale în raport cu reglementarea anterioară, iar majorarea punctajului de pensie pentru persoanele care au lucrat în condiții speciale și s-au pensionat ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010 reprezintă o compensare a dezavantajelor pe care aceste persoane le au față de cele pensionate anterior.

15. Din contră, în ceea ce privește persoanele care au lucrat în condiții deosebite, Curtea a observat că, pentru acestea, condițiile de pensionare reglementate de art. 55 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010 sunt asemănătoare celor stabilite de art. 42 din Legea nr. 19/2000, astfel încât instituirea unui tratament juridic diferențiat între persoanele care s-au pensionat înainte de data intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010 și cele care s-au pensionat ulterior acestei date nu ar fi fost justificată de aceleași rațiuni care au fost avute în vedere pentru persoanele care au lucrat în condiții speciale.

16. Prin urmare, Curtea a constatat că diferența de tratament juridic instituită de legiuitor pentru persoanele care au lucrat în condiții speciale și s-au pensionat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010 este justificată în mod obiectiv de situația diferită în care această categorie de persoane se găsește în raport cu celelalte persoane care, potrivit dispozițiilor art. 100 și art. 169 alin. (1) și (6) din Legea nr. 263/2010, beneficiază de majorarea punctajului de pensie. Totodată, Curtea a apreciat că reglementarea criticată întrunește cerința proporționalității între măsurile adoptate de legiuitor și scopul urmărit de acesta, respectiv cel de a compensa inechitățile suportate de anumite categorii de persoane, ca urmare a schimbării modului de calcul al pensiei. De asemenea, reglementarea este clară și neechivocă.

17. Întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, considerentele și soluția Deciziei nr. 542 din 15 octombrie 2014 își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

18. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Doru Ovidiu Constantin în Dosarul nr. 3.626/118/2013 al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 169 alin. (6) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 9 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2015—2016, precum și domeniile de studii universitare de doctorat din cadrul instituțiilor de învățământ superior

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și în baza prevederilor art. 138 alin. (5), ale art. 140 alin. (2), art. 148 alin. (4), art. 154, art. 155 alin. (1) și ale art. 158 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă domeniile și programele de studii universitare de master, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul universitar 2015—2016, în cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat, prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă domeniile și programele de studii universitare de master, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul universitar 2015—2016, în cadrul instituțiilor de învățământ superior particular acreditate, prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 3. — Se aprobă domeniile de studii universitare de doctorat din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, prevăzute în anexa nr. 3.

Art. 4. — Anexele nr. 1—3*) fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul educației și cercetării științifice,
Sorin Mihai Cîmpeanu
p. Ministrul muncii, familiei,
protecției sociale
și persoanelor vârstnice,
Teodor Codrin Scutaru,
secretar de stat

București, 22 iulie 2015.
Nr. 595.

---

*) Anexele nr. 1—3 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 595 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 10

din 25 mai 2015

Dosar nr. 4/2015

Iulia Cristina Tarcea	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea Roxana Popa	— președintele Secției I civile — președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu Lavinia Dascălu Carmen Georgeta Negrilă Simona Lala Cristescu	— președintele Secției penale — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător-raportor
Nina Ecaterina Grigoraș Viorica Cosma Eugenia Pușcașiu Nela Petrișor	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă — judecător-raportor
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Ileana Izabela Dolache	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Chioseaua	— judecător la Secția a II-a civilă
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Zoița Milășan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Viorica Trestianu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal — judecător-raportor
Simona Camelia Marcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Magdalena Frumușelu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Geanina Cristina Arghir Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală — judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii este legal constituit în conformitate cu dispozițiile art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă raportat la art. 272 alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Sedința este prezidată de doamna judecătoreasă Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Constantin, procuror șef adjunct al Secției judiciare.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent Ileana Peligrad din cadrul Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție, desemnat pentru această cauză în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Bacău privind incidența Deciziei nr. 19/2011 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în cauzele care au ca obiect contestații împotriva deciziilor emise în temeiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, prin care se soluționează cererile de recalculare a drepturilor de pensie.

Președintele completului, doamna judecătoreasă Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, acordă cuvântul doamnei Antonia Constantin, procuror șef adjunct al Secției judiciare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Reprezentantul Ministerului Public învederează că efectele deciziei în interesul legii nu încetează, ci caracterul său obligatoriu, înțeles ca autoritate de lucru interpretat, se extinde și în noua configurare legislativă dată problemelor de drept pe care instanțele sunt chemate să le soluționeze.

Față de cele expuse, în temeiul art. 517 din Codul de procedură civilă, solicită admiterea recursului în interesul legii formulat de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Bacău și pronunțarea unei hotărâri prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii.

Președintele completului, doamna judecătoreasă Iulia Cristina Tarcea, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, a constatat următoarele:

1. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Practica judiciară neunitară ce a generat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu prezentul recurs în interesul legii, astfel cum rezultă din actul de sesizare al instanței de trimitere, s-a conturat în soluționarea, într-un mod diferit, a problemei incidenței Deciziei nr. 19/2011 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în cauzele care au ca obiect contestații împotriva deciziilor emise în temeiul Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, prin care se soluționează cererile de recalculare a drepturilor de pensie.

2. Temeiul juridic al recursului în interesul legii și prevederi legale incidente

2.1. Decizia nr. 19 din 17 octombrie 2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în Dosarul nr. 18/2011

2.1.1. Dispoziții legale ce au făcut obiectul interpretării prin Decizia nr. 19/2011

Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare:

„Art. 2. — Sistemul public se organizează și funcționează având ca principii de bază: (...)

e) principii contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite; [...]”;

„Art. 78. — (1) Punctajul anual al asiguratului se determină prin împărțirea la 12 a punctajului rezultat în anul respectiv din însumarea numărului de puncte realizat în fiecare lună. Numărul de puncte realizat în fiecare lună se calculează prin raportarea salariului brut lunar individual, inclusiv sporurile și adaosurile, sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, la salariul mediu brut lunar din luna respectivă, comunicat de Institutul Național de Statistică și Studii Economice. [...]”

(4) Punctajul asiguratului, stabilit conform prevederilor alin. (1) și (2), se calculează la nivelul veniturilor brute realizate pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale.”;

„Art. 164. — (1) La determinarea punctajelor anuale, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înregistrare a acestora în carnetul de muncă, astfel:

a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977;

b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991;

c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991.

(2) La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile care au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă.

(3) La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare [...]”

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare

„Art. 1. — Pensiile din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, stabilite în baza legislației în vigoare anterior datei de 1 aprilie 2001, se recalculează în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.”;

„Art. 2. — (1) Recalcularea prevăzută la art. 1 se efectuează prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, cu respectarea prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.”

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, menționează de la pct. VI din anexă: „Nu sunt luate în calcul la stabilirea punctajului mediu anual, întrucât nu au făcut parte din baza de calcul a pensiilor, conform legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001:

• formele de retribuire în acord sau cu bucată, în regie ori după timp, pe bază de tarife sau cote procentuale;”.

2.1.2. Dezlegarea dată prin Decizia nr. 19 din 17 octombrie 2011

Prin decizia anterior menționată, în baza art. 329 din Codul de procedură civilă de la 1865, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 2 lit. e), art. 78 și art. 164 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, formele de retribuire în acord global prevăzute de art. 12 alin. 1 lit. a) din Legea retribuirii după cantitatea și calitatea muncii nr. 57/1974, cu modificările și completările ulterioare, vor fi luate în considerare la stabilirea și recalcularea pensiilor din sistemul public, dacă au fost incluse în salariul brut și pentru acestea s-a plătit contribuția de asigurări sociale la sistemul public de pensii.

În considerentele acestei decizii s-a reținut că, la pct. IV din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, sunt enumerate sporurile, indemnizațiile și orice alte venituri suplimentare, care trebuie avute în vedere la determinarea punctajului mediu anual, însă, prin dispozițiile pct. VI, se stipulează în mod expres că nu sunt luate în calcul la stabilirea punctajului mediu anual, întrucât nu au făcut parte din baza de calcul al pensiilor anterioare datei de 1 aprilie 2001 formele de retribuire în acord sau cu bucată, în regie ori după timp, pe bază de tarife sau cote procentuale.

S-a apreciat că această dispoziție normativă poate fi înlăturată întrucât intră în contradicție atât cu prevederile anterioare din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, cât și cu Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, în condițiile în care s-a încălcat principiul ierarhiei actelor normative, Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, fiind legea-cadru, ordonanța de urgență fiind dată în aplicarea acestei legi, astfel încât se încalcă principiul fundamental al contributivității, cu neluarea în calcul a tuturor formelor de retribuire a muncii, anterior datei de 1 aprilie 2001.

Instanța supremă a avut în vedere conținutul principiului contributivității, astfel cum a fost instituit prin art. 2 lit. e) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, ca principiu fundamental al sistemului de asigurări sociale român, și, observând că acesta era prevăzut, chiar dacă nu era menționat expres și în Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, cu modificările și completările ulterioare, a concluzionat în sensul că aplicarea acestui principiu în privința persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis anterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, nu echivalează cu încălcarea principiului neretroactivității legii.

2.2. Regimul juridic sub imperiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare

2.2.1. Dispoziții legale incidente

Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare

„Art. 2. — Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principii de bază: (...)

c) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de

persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite; [...]”;

„Art. 165. — (1) La determinarea punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înscriere a acestora în carnetul de muncă, astfel:

a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977;

b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991;

c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991.

(2) La determinarea punctajelor lunare, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile cu caracter permanent care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înscrise în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare.”

Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011

„Art. 127. — (1) Sporurile cu caracter permanent care se pot valorifica la stabilirea și/sau recalcularea drepturilor de pensie, potrivit prevederilor art. 165 alin. (2) din lege, sunt cele prevăzute în anexa nr. 15.”

Mențiunea de la pct. VI din anexa nr. 15 la norme: „Nu sunt luate în calcul la stabilirea punctajului mediu anual, întrucât nu au făcut parte din baza de calcul al pensiilor, conform legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001:

• formele de retribuire în acord sau cu bucată, în regie ori după timp, pe bază de tarife sau cote procentuale; [...]”

Se constată că, în reglementarea actuală, principiul contributivității, astfel cum a fost enunțat în art. 2 lit. e) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, se regăsește în cuprinsul art. 2 lit. c) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, într-o redactare identică textului avut în vedere de instanța supremă la pronunțarea precedentei decizii în interesul legii.

Dispozițiile care se referă la neluarea în calcul la stabilirea punctajului mediu anual a formelor de retribuire în acord sau cu bucată, în regie ori după timp, pe bază de tarife sau cote procentuale sunt preluate, de asemenea, identic.

3. Examenul jurisprudențial

Instanțele judecătorești investite cu soluționarea unor cauze care au ca obiect contestații împotriva deciziilor de stabilire sau recalculare a drepturilor de pensie, decizii emise în temeiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, care au ca obiect valorificarea veniturilor obținute în sistem de acord global până în anul 1991, au statuat diferit asupra incidenței, în aceste cauze, a Deciziei nr. 19/2011 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Practica judiciară neunitară ce a generat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu prezentul recurs în interesul legii s-a conturat astfel:

3.1. Unele instanțe au reținut incidența acestei decizii, considerând fie că, față de dispozițiile art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă, respectiv ale art. 330⁷ alin. 4 din vechiul Cod de procedură civilă, dezlegarea problemelor prin Decizia nr. 19/2011 este obligatorie, fie că decizia dată în interesul legii își păstrează considerentele și valabilitatea raționamentelor pentru corecta interpretare a textului preluat cu conținut identic de Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

3.2. Alte instanțe nu au reținut incidența în speță a Deciziei nr. 19/2011 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe considerentul că această decizie este dată în interpretarea dispozițiilor anterioare Legii nr. 263/2010, cu modificările și

completările ulterioare, iar litigiul urmează a fi soluționat în raport cu dispozițiile Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare. În acest sens s-a argumentat că veniturile în acord global nu au făcut parte din baza de calcul al pensiei conform legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001 și nu pot fi avute în vedere la stabilirea punctajului mediu anual pentru recalcularea pensiei, întrucât probele administrate în respectivele cauze nu fac dovada îndeplinirii condițiilor din decizie, respectiv includerea în salariul brut a veniturilor obținute în acord global și plata CAS. Într-un caz se invocă art. 518 din Codul de procedură civilă pentru a justifica neaplicarea Deciziei nr. 19/2011.

3.3. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție nu au fost identificate decizii de speță relevante în această materie, deoarece litigiile cu acest obiect nu intră în competența de soluționare a instanței supreme.

În problema includerii unor categorii de venituri (cum sunt cele în acord global în stabilirea punctajului mediu anual) s-au pronunțat deciziile în interesul legii nr. 30/2009*) (prin care s-a respins recursul, constatându-se că norma este clară), nr. 11/2011 (cea la care se raportează prezenta sesizare) și nr. 19/2012 (care statuează pe baza aceluiași raționament, invocând prioritatea principiului contributivității asupra altor categorii de venituri).

3.4. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 409 din 3 mai 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, analizând reglementarea anterioară Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, respectiv pe cea a dispozițiilor art. 164 alin. (3) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care aveau o redactare identică celor care fac obiectul prezentei cauze, a menționat jurisprudența anterioară, respectiv Decizia nr. 356 din 23 septembrie 2004, prin care a reținut că legiuitorul are competența exclusivă și opțiunea liberă pentru stabilirea veniturilor în raport cu care se datorează contribuția la fondul asigurărilor sociale și în raport cu care se calculează cuantumul pensiilor și al altor ajutoare sociale. Apreciind că cele constatate prin decizia mai sus amintită răspund criticilor invocate în actuala cauză, impunându-se o soluție identică celei reținute prin Decizia nr. 356/2004, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Decizia nr. 466 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 12 noiembrie 2014, Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, invocând, de asemenea, jurisprudența anterioară referitoare la stabilirea bazei de calcul al pensiilor în funcție de anumite categorii de venituri realizate de salariați anterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007, prin care a reținut că „verificarea împrejurărilor dacă, potrivit legislației anterioare, s-au încasat sau nu contribuții la asigurările sociale de stat pentru veniturile excluse de la stabilirea punctajului anual și dacă aceste venituri au făcut sau nu parte din baza de calcul al pensiilor, constituie probleme de fapt și de aplicare a legii în cazuri concrete individuale, a căror soluționare intră în competența exclusivă a instanței judecătorești.” [...]

*) Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 30/2009 nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Curtea a reținut, cu referire și la deciziile nr. 19/2012 și nr. 19/2011 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, că textul de lege criticat nu reglementează modalitatea de stabilire a salariilor brute/nete pentru perioada 1977—2001, și anume categoriile concrete de venituri care se includ în salariul brut/salariul net.

Curtea Constituțională a constatat că inegalitățile pretinse de autorul excepției de neconstituționalitate — constând în excluderea de la veniturile ce sunt luate în calcul la determinarea punctajelor anuale în vederea stabilirii drepturilor de pensie a veniturilor obținute în forma de retribuție în acord global — provin din prevederile mențiunii din anexa nr. 15 la Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011 (prevederi ce nu pot forma obiect al excepției de neconstituționalitate), iar nu din textul de lege criticat.

Totodată, Curtea Constituțională a arătat că susținerile autorului excepției de neconstituționalitate constituie aspecte care țin de interpretarea și aplicarea legii și, prin urmare, acestea intră în competența de soluționare a instanțelor judecătorești, iar nu a Curții Constituționale.

3.5. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Decizia de inadmisibilitate din 11 septembrie 2012, *Stana Negheea împotriva României*, care a făcut obiectul Cererii nr. 28.699/09, a apreciat că problema în litigiu (reclamanții s-au plâns că, pe baza documentelor eliberate de foștii angajatori, care atestau structura și componența veniturilor realizate, au solicitat autorităților competente să le recalculeze pensiile, cu scopul de a se lua în considerare și o parte din venituri obținute în „acord global”, însă li s-a respins cererea, deși au fost instanțe care au admis cererile identice ale foștilor colegi ai reclamanților) nu a fost determinată de existența unor prevederi legale ambigue, ci, mai degrabă, de aplicarea legislației relevante pentru circumstanțele individuale ale fiecărei cauze. În consecință, problema de drept ridicată de prezenta cauză nu se referă la un conflict de jurisprudență în sine, ci mai degrabă la o situație în care instanțele judecătorești naționale au pus în aplicare o dispoziție clară a legii, în cauze în care circumstanțele de fapt erau diferite.

Totodată, Curtea a reținut că, într-un astfel de domeniu important și complex precum asigurările sociale, schimbările frecvente legislative pot duce la o abordare oarecum incoerentă. Cu toate acestea, în speță, reclamanții nu au invocat o incertitudine juridică generală, ce rezultă dintr-o legislație incoerentă, ci s-au limitat să se plângă de modul în care cauzele lor au fost instrumentate de instanțele naționale, în aplicarea dispozițiilor legale relevante. Deși este adevărat că situația invocată a persistat patru ani, nu poate fi trecut cu vederea faptul că, în acest interval de timp, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat două hotărâri în materie, identificând, de fiecare dată, faptul că motivul care a determinat problema nu a fost legea în sine, ci mai degrabă modul în care fiecare instanță a apreciat circumstanțele fiecărei cauze și, prin urmare, au aplicat legea în vigoare la momentul respectiv. Prin urmare, Curtea a constatat că Înalta Curte de Casație și Justiție a reacționat în mod corespunzător, oferind orientări fără echivoc instanțelor naționale în soluționarea cererilor individuale aflate pe rolul lor.

Mai mult, toți reclamanții din cauzele de față au beneficiat de proceduri contradictorii, în care au fost în măsură să facă dovada cererilor formulate, argumentele lor fiind examinate în mod corespunzător de instanțele de judecată. În același timp, concluziile instanțelor de judecată și interpretarea dată legii naționale în cauză nu poate fi considerată drept vădit arbitrară sau nerezonabilă.

4. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel Bacău

Colegiul de conducere al Curții de Apel Bacău, deși a constatat existența unei practici judiciare neunitare și, prin Hotărârea nr. 18 din 23 februarie 2015, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării asupra problemei de drept deduse judecății, nu s-a pronunțat asupra orientării jurisprudențiale pe care o consideră legală.

5. Opinia procurorului general

5.1. S-a constatat, în punctul de vedere exprimat, că sesizarea de recurs în interesul legii îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă, caracterul neunitar al jurisprudenței fiind dovedit prin hotărârile judecătorești anexate actului de sesizare.

S-a apreciat că sursa divergenței de jurisprudență, înțeleasă ca sediu normativ al problemei de drept sesizate, poate fi identificată în dispozițiile art. 518 din Codul de procedură civilă, referitoare la încetarea efectelor deciziei în interesul legii în ipoteza abrogării dispozițiilor legale care au făcut obiectul interpretării, atunci când soluțiile legislative din actul normativ/actele normative interpretate prin decizia în interesul legii au fost preluate în noile acte normative care conțin dispozițiile de abrogare a vechii reglementări.

În această ipoteză există doar o schimbare de sediu normativ, întrucât soluțiile legislative date conceptelor juridice cu care s-a operat în cuprinsul precedentei decizii în interesul legii se regăsesc *mutatis mutandis* în noua reglementare.

Din aceste perspective particulare, funcția evidentă a dispozițiilor art. 196 lit. a) și n) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, de abrogare expresă directă a Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, este aceea de înlăturare a redundanțelor legislative, și nu cea de eliminare a antinomiilor ce ar putea decurge din existența concomitentă a două soluții normative diferite asupra aceleiași chestiuni.

Pe de altă parte, s-a observat că dispozițiile art. 518 din Codul de procedură civilă lasă la dispoziția instanțelor aprecierea asupra încetării efectelor unei decizii pronunțate în soluționarea unui recurs în interesul legii. Totodată, s-a arătat că examenul jurisprudenței anexate actului de sesizare relevă faptul că cele două orientări divergente pun în discuție menținerea, în noul context legislativ, a efectului pozitiv al autorității de lucru interpretat atașată Deciziei în interesul legii nr. 19/2011.

S-a concluzionat că problema de drept ridicată prin prezenta sesizare își are originea în conținutul normativ al dispozițiilor art. 518 din Codul de procedură civilă și presupune lămurirea, pe cale de interpretare, a sferei de aplicare a normei în ipoteza particulară în care, deși a intervenit o abrogare expresă directă a normelor interpretate printr-o decizie în interesul legii, soluțiile legislative analizate prin acea decizie au fost preluate în noile

reglementări. Acest demers are ca finalitate statuarea într-o modalitate formală, cu putere obligatorie, aptă să asigure previzibilitate asupra aplicării legii, pentru viitor, asupra problemelor de drept dezlegate neunitar până la acest moment cu privire la încetarea efectelor unei decizii în interesul legii în ipoteza abrogării normelor interpretate prin aceasta, atunci când operează o continuitate de reglementare în aceeași materie.

5.2. În ceea ce privește recursul în interesul legii declarat, s-a considerat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 518 din Codul de procedură civilă, Decizia nr. 19 din 17 octombrie 2011 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 22 noiembrie 2011, nu și-a încetat efectele, astfel încât este aplicabilă și în cauzele care au ca obiect contestații împotriva deciziilor emise în temeiul Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

În susținerea acestei opinii jurisprudențiale, s-a arătat că statuările din considerentele Deciziei nr. 19 din 17 octombrie 2011 asupra naturii juridice a veniturilor analizate își mențin valabilitatea și în privința cauzelor în care aceeași problemă se pune în aplicarea Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Instanța supremă a analizat, din perspectiva dispozițiilor cuprinse în Legea nr. 57/1974, și Legea cu privire la principiile de bază ale perfecționării sistemului de retribuire a muncii și de repartitie a veniturilor oamenilor muncii nr. 2/1983, cu modificările și completările ulterioare, natura juridică a veniturilor obținute în acord global, observând că acestea reprezentau însăși o formă de retribuire, nu sporuri salariale. În acest punct al analizei, Înalta Curte de Casație și Justiție a enunțat scopul Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, și principiul fundamental în jurul căruia acest act normativ a fost conceput, acela ca orice element salarial efectiv încasat pe parcursul întregului stagi de cotizare și pentru care salariatul și/sau angajatorul (în funcție de reglementarea în vigoare) au/a achitat contribuții de asigurări sociale trebuie să se reflecte în cuantumul pensiei.

Aceeași filosofie a reglementării se identifică și în privința Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Considerentele pentru care instanța supremă a înlăturat aplicarea dispozițiilor identice din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, fundamentate pe aplicarea priorității a principiului contributivității și necesitatea respectării principiului ierarhiei actelor normative își mențin valabilitatea și sunt incidente *mutatis mutandis* și în privința prevederilor cuprinse în normele de aplicare a Legii nr. 263/2010, indicate anterior.

În principiu, pentru a se putea stabili în sensul încetării efectelor unei decizii în interesul legii ca urmare a unor evenimente legislative, precum abrogarea, ar fi trebuit fie ca noua reglementare să aducă soluții normative diferite față de cele avute în vedere la pronunțarea deciziei, caz în care actul de abrogare ar fi îndeplinit funcția de înlăturare a antinomiilor în drept, fie ca soluția normativă asupra căreia s-a statuat prin decizia în interesul legii să fie trecută în fondul pasiv al legislației ca urmare a ajungerii la termen, a căderii în desuetudine sau a declarării neconstituționalității.

A *contrario*, atunci când soluția normativă analizată prin decizia în interesul legii este preluată de noua reglementare și abrogarea intervine pentru evitarea paralelismelor legislative, nu există niciun motiv pentru care saturările și considerațiile de principiu formulate printr-o decizie în interesul legii să nu rămână aplicabile *mutatis mutandis* și în noul cadru legislativ, de vreme ce există o continuitate de concepție juridică asupra aceleiași chestiuni de drept.

În aceste condiții, efectele deciziei în interesul legii nu încetează, ci caracterul său obligatoriu, înțeles ca autoritate de lucru interpretat, se extinde și în noua configurare legislativă dată problemelor de drept pe care judecătorii fondului sunt chemați să le soluționeze.

6. Raportul asupra recursului în interesul legii

Raportul întocmit de judecătorii-raportori desemnați, conform art. 516 alin. (5) din Codul de procedură civilă, a concluzionat următoarele:

6.1. Cu privire la admisibilitatea recursului în interesul legii, s-a apreciat că o decizie pronunțată în interesul legii nu poate constitui temei juridic al unei solicitări referitoare la modul de aplicare a acesteia, astfel încât recursul poate fi privit ca inadmisibil.

6.2. În cazul în care se va considera admisibil recursul, întrucât vizează efectele obligatorii ale deciziei în interesul legii, astfel cum sunt reglementate de art. 330⁷ din Codul de procedură civilă de la 1865, sau întinderea acestora, potrivit art. 518 din Codul de procedură civilă, Decizia nr. 19/2011 poate fi aplicată, pentru identitate de rațiune, în judecata proprie pe care fiecare instanță o face în interpretarea dispozițiilor art. 164 din Legea nr. 263/1010, cu modificările și completările ulterioare, în litigiile privind valorificarea veniturilor obținute în acord global, prevăzute de art. 12 alin. (1) lit. a) din Legea retribuirii după cantitatea și calitatea muncii nr. 57/1974, cu modificările și completările ulterioare.

7. Înalta Curte de Casație și Justiție

Astfel cum rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, obiectul sesizării cu un recurs în interesul legii nu poate privi decât o dispoziție legală care a fost interpretată și aplicată în mod neunitar, așadar o problemă de drept soluționată în mod diferit de către instanțele judecătorești.

Din perspectiva condițiilor de admisibilitate reglementate de art. 515 din Codul de procedură civilă, s-a dovedit faptul că problemele care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit, prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, dat fiind hotărârile menționate și anexate la memoriul de recurs în interesul legii, din care rezultă că practica neunitară se identifică la nivelul mai multor curți de apel din țară.

Ceea ce interesează este dacă obiectul sesizării reprezintă o problemă de drept în sensul legii, în condițiile în care, potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, reflectată în Decizia nr. 4/2012, obiectul unei astfel de examinări se referă la actele normative în înțelesul art. 1 și 4 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Recursul în interesul legii reprezintă un mijloc procedural specific de interpretare cu forță generalizatoare a unei norme juridice pentru ca, deslușindu-i înțelesul, toate instanțele să o înțeleagă și să o aplice în același mod, asigurându-se astfel coerența jurisprudenței și previzibilitatea acesteia. Potrivit

jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție consemnate în Decizia nr. 11/2011, „a interpreta un text de lege înseamnă a lămurii înțelesul acestuia, a-l explica, a determina configurația reală a normei de drept”.

Este adevărat că nu orice chestiune disputată în fața instanței de judecată este și o problemă de drept veritabilă. În general se consideră că numai textele legale lacunare, imprecise, imperfecte, deci interpretabile, pot constitui obiectul unui recurs în interesul legii inițiat în scopul dezlegării la nivel de principiu a unei probleme de drept controversate. În acest sens, prin Decizia nr. 22/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost respins ca inadmisibil recursul în interesul legii, constatându-se că rezolvarea diferită a chestiunii deduse judecării nu își are temeiul în niciun text care să poată fi propus spre interpretare Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În cauză se constată că autorii sesizării nu au indicat un text de lege a cărui interpretare și aplicare a fost făcută de instanțe în mod neunitar.

Nu precizează dacă prin sintagma „incidența Deciziei nr. 19/2011” se urmărește a se supune analizei efectul obligatoriu al unui recurs în interesul legii dat în interpretarea unei dispoziții abrogate, dar care a fost reluată în noul act normativ ce legiferează în aceeași materie.

De asemenea, nu se solicită nici interpretarea a chiar normei de drept substanțial cuprinse în noua lege, plecând de la constatarea identității acesteia cu vechea reglementare și de la interpretarea dată acestei din urmă reglementări printr-un recurs în interesul legii.

Ceea ce consideră instanța de trimitere că ar constitui obiect al recursului este efectul dezlegării cuprinse în Decizia nr. 19/2011 asupra cauzelor având același obiect cu cel ce constituia obiectul jurisprudenței divergente anterior, respectiv dacă veniturile obținute din formele de retribuire în acord pot fi valorificate la calculul punctajului lunar al asiguratului căruia i s-au deschis drepturile de pensie sub imperiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Însă a analiza dacă o decizie pronunțată în interpretarea unui text de lege abrogat se aplică unei dispoziții legale dintr-o lege nouă care a preluat reglementarea abrogată nu se circumscrie sferei de reglementare, chiar extinsă, a noțiunii de problemă de drept.

Aspectul dedus judecării, respectiv incidența Deciziei nr. 19/2011 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, după abrogarea Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 263/2010 nu se subsumează, astfel cum afirmă Ministerul Public prin extrapolare, în încercarea de a identifica problema de drept în cauză, unei problematici generale, dezlegate neunitar până la acest moment, referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 518 din Codul de procedură civilă cu privire la încetarea efectelor unei decizii în interesul legii în ipoteza abrogării normelor interpretate prin aceasta, atunci când operează o continuitate de reglementare în aceeași materie, având în vedere următoarele:

În primul rând, din jurisprudența anexată nu rezultă că, în raționamentul de aplicare, respectiv de înlăturare a Deciziei nr. 19/2011, instanțele investite cu problema valorificării

acordului global s-au prevalat (cu o singură excepție, în demonstrarea inaplicabilității deciziei) de dispozițiile art. 518 din Codul de procedură civilă. În condițiile în care instanțele nu au avut în vedere această instituție juridică Înalta Curte nu poate să califice din oficiu problema litigioasă ca fiind cea a interpretării art. 518 din Codul de procedură civilă (punctul de vedere al Ministerului Public nefiind echivalentul unui act de sesizare).

În al doilea rând, verificând dacă dispozițiile art. 518 din Codul de procedură civilă se aplică Deciziei nr. 19/2011, se observă că, potrivit principiului *tempus regit actum*, aceasta a fost pronunțată în baza art. 3307 din Codul de procedură civilă din 1865, fiind supusă regimului juridic instituit de vechiul cod. Spre deosebire de noua dispoziție procesuală civilă care, în art. 518 din Codul de procedură civilă, include și o reglementare *ratione temporis* a întinderii efectelor juridice ale deciziilor pronunțate în interpretarea legii, vechea reglementare nu avea o astfel de normă ce ar fi putut fi interpretată cu privire la efectele Deciziei nr. 19/2011. Or, art. 518 din Codul de procedură civilă se aplică hotărârilor pronunțate în interesul legii după intrarea în vigoare a noului cod de procedură. În consecință, și din această perspectivă, dispozițiile art. 518 din Codul de procedură civilă nu pot constitui obiect al interpretării în această cauză care are ca obiect o decizie pronunțată în baza vechiului cod de procedură civilă.

În al treilea rând, chiar dacă în cauză se pune problema dezlegării efectelor unei decizii pronunțate în interesul legii după abrogarea normei pe care o interpretează, în condițiile în care conținutul ei este reluat în dispoziția legală abrogatoare, a considera că de fapt problema dedusă prezentei judecări este o normă procesuală civilă excedează cadrului sesizării și se îndepărtează de la domeniul concret în care se solicită unificarea practicii, și anume regimul juridic al salarizării în acord global în procesul de stabilire a punctajului mediu anual în vederea calculării drepturilor de pensie pentru persoanele ale căror drepturi s-au deschis sub imperiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Excluzând, pentru considerentele expuse anterior, interpretarea Ministerului Public cu privire la obiectul sesizării, urmează a se concluziona, cu privire la obiectul de analiză al recursului în interesul legii, că interpretarea și aplicarea unei decizii în interesul legii nu poate constitui obiect de analiză al unei alte decizii pronunțate în interesul legii.

Fiind o problemă de aplicare, și nu de interpretare a legii, rămâne la aprecierea instanțelor de judecată ca, în condițiile abrogării normei pe care o interpretează, dar ale subzistenței în cuprinsul noii reglementări a soluției legislative anterioare, să aplice raționamentul juridic și argumentele care au stat la baza acestuia și care au dus la dezlegarea dată în Decizia nr. 19/2011, pentru identitate de rațiune, păstrându-și valabilitatea reperele de analiză fixate prin decizia anterioară, în ceea ce privește verificarea aspectelor cu privire la aceste venituri, în raport cu situația concretă a fiecărui angajat și cu dovezile produse, fără a putea fi impusă, cu caracter obligatoriu, pe calea unui recurs în interesul legii, date fiind limitările obiectului de reglementare al acestuia, o astfel de soluție.

În concluzie, constatând că o decizie pronunțată în interesul legii nu poate constitui temei juridic al unei solicitări referitoare la statuarea asupra unui mod imperativ de aplicare a acesteia, recursul în interesul legii va fi respins ca inadmisibil.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517 cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Bacău privind incidența Deciziei nr. 19 din 17 octombrie 2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțate în Dosarul nr. 18/2011 în cauzele care au ca obiect contestații împotriva deciziilor emise în temeiul Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, prin care se soluționează cererile de recalculare a drepturilor de pensie.

Obligatorie, potrivit art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 25 mai 2015.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,

Ileana Peligrad

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 832862